Розділ 5. Міжнародна діяльність та інтернаціоналізація освіти

5.1. Розвиток міжнародної інституційної співпраці університету

Впродовж 2023 року ДВНЗ «Ужгородський національний університет» активно співпрацював з 150 закордонними партнерами; **у 2023 році укладено 15 нових міжнародних міжінституційних угод.**

Найактивніша співпраця у 2023 році продовжувалась з європейськими вишами, зокрема з Пряшівським університетом, Кошицьким технічним університетом (Словаччина), Карловим університетом у м. Прага (Чехія), Західним університетом ім. Васіле Голдіш в м. Арад, Союзом українців Румунії (Румунія), Загребським університетом, Політехнікою у м. Пожега (Хорватія), Університетом Центрального Ланкаширу UCLan (Велика Британія), Університетом Л'Аквіли (Італія), Університетом Градець-Кралове (Чехія).

Розпочалась активна співпраця з Університетом Марії Кюрі-Склодовської у Любліні (Польща), Університетським центром Пітешті Політехнічного університету Бухареста (Румунія), Університетом Євле (Швеція), Дармштадтським університетом прикладних наук (Німеччина). Підписано договори та визначено нові напрями співробітництва з Університетом св. Кирила і Мефодія в Трнаві (Словаччина), Варшавською політехнікою та Державною вищою технічноекономічною школою м. Ярослав у Польщі, Коїмбрським політехнічним інститутом та Коїмбрським університетом у Португалії, Педагогічним університетом Гурама Таварткіладзе (Грузія), Женевським університетом (Швейцарія), NGO _International Medical Response' (США) та іншими.

Важливе значення для подальшої інтеграції в європейський науковий простір має **членство Ужгородського національного університету у міжнародних асоціаціях, кластерах, консорціумах**: *Magna Charta Universitatum, Конференції ректорів Дунайського регіону, Європейській асоціації університетів (EUA), Університетському кластері Східного партнерства (EaPUC), CS-DC UNESCO UniTwin, Консорціум IEU GREEN (в рамках проєкту INTERACT).*

Результативно продовжується співпраця УжНУ та Університету Центрального Ланкаширу (Велика Британія) в **рамках проєкту Twinning "UK-Ukraine university twinning scheme".** Другий рік поспіль була реалізована двотижнева літня школа з

вивчення англійської мови на базі Університету Центрального Ланкаширу на Кіпрі. Знайомство з всесвітньо відомими пам‘ятками, пізнання нових місцин у поєднанні з годинами практики з англійської мови – саме так запам‘ятали свої літні канікули 2023 року майже два десятки студенток Ужгородського національного університету. Варто відзначити, що в рамках партнерства з Університетом Центрального Ланкаширу реалізовано дві ініціативи щодо онлайн курсів англійської мови для студентів та працівників УжНУ, продовження яких заплановано і на наступний рік.

Наприкінці цього року, у рамках освітнього проєкту University Global Challenge та за підтримки Університету Центрального Ланкаширу (UCLan) для студентів Ужгородського національного університету було організовано майстер-класи, що стосувалися креативного мислення (Creative thinking) та пітчингу для бізнесу (Pitching to business) відповідно. Британські спікери Пареш Пармар й Джозеф Буглас розповіли про власний професійний і особистий досвід, запропонувавши студентам найкращі практики та поради.

У звітний період надійшла від британського партнера й донорська допомога – УжНУ отримав 30 персональних комп‘ютерів, частина з яких розміщена у центрі інформаційних технологій та комп‘ютерному класі факультету історії та міжнародних відносин.

Ужгородський національний університет активно продовжує співпрацю в рамках **Університетського кластеру Східного партнерства (EaPUC),** ініційованого Карловим університетом (Чеська Республіка)**.** Це консорціум провідних університетів Європейського Союзу та країн Східного партнерства, який зосереджений на співпраці в чотирьох ключових сферах: освіта, наука та дослідження, найкращі практики та суспільна роль університету. Консорціум має на меті розвивати нові можливості для кожного університету-партнера у вищезазначених сферах, а також сприяти поширенню європейської академічної практики, відкривати нові можливості для наукових кіл країн Східного партнерства.

Протягом року УжНУ брав участь у проєкті «Розробка нових шляхів інтернаціоналізації через **консорціум «EU GREEN»» (INTERACT) (Designing new internationalization paths through the EU GREEN consortium),** орієнтованого на співпрацю українських університетів з партнерами EU GREEN (з ініціативи Вроцлавського університету екологічних наук та наук про життя та підтримки Національної агенції з академічного обміну (NAWA)). Метою проєкту було створення міжнародної мережі університетів, яка стане підґрунтям для довгострокового тісного співробітництва між EU GREEN Alliance та університетами України. У січні 2023 року ректор проф. Володимир Смоланка взяв участь у засіданні Консорціуму EU GREEN в Університеті м.

Екстремадуре (Іспанія). Протягом року представники Ужгородського національного університету активно долучались до заходів в рамках проєкту, зокрема взяли участь у INTERACT Staff Week – робочих зустрічах, з метою обговорення спільних ідей для продовження співробітництва між українськими університетами та членами альянсу. Студенти природничих спеціальностей взяли участь у роботі літньої школи на базі Вроцлавського університету екологічних наук та наук про життя.

5.2. Університет у міжнародних рейтингах

Одним із вагомих критеріїв успіху сучасних університетів є включення та позиціонування у міжнародних рейтингах. Упродовж 2023 року відділ міжнародних зв‘язків здійснював аналіз та подавав статистичні дані для участі у семи провідних міжнародних рейтингах, серед них – *Times Higher Education World University Rankings, Times Higher Education World University Rankings by subject, Times Higher Education Impact Rankings, QS World University Rankings: Europe, QS World University Rankings: Eastern Europe, UMultirank, UI GreenMetric World University Rankings.*

Восени було оприлюднено впливовий світовий рейтинг університетів **Times Higher Education World University Rankings 2024.** Ужгородський національний університет вперше отримав позицію в цьому рейтингу і наразі він займає високе 12 місце серед українських ВНЗ та знаходиться на 1501 місці серед кращих університетів світу. Серед критеріїв оцінювання були такі показники: навчання, дослідження, якість досліджень, індустрія та міжнародна перспектива. За показником «Міжнародна перспектива» УжНУ входить до тисячі кращих ВНЗ світу, посідаючи 955 позицію в рейтингу. Також високі бали університет посів у рубриці «Навчання».

Крім того, вперше у 2023 році Ужгородський національний університет посів 1001 позицію серед 1370 світових вищих навчальних закладів за **напрямом «Фізичні науки».** Ранжування проводилось за критеріями: міжнародні перспективи (32.8 бала), індустрія (16.7 бала), навчання (12.7 бала), дослідження і якість досліджень – 6.2 та 6.1 бала відповідно.

У 2023 році було оприлюднено рейтинг 1591 університету **University Impact Rankings** із 112 країн. Його метою є аналіз впливу вищої освіти на розвиток суспільства та досягнення цілей сталого розвитку ООН. Рейтинг враховує досягнення університетів у виконанні кожної із 17 цілей, а також формує загальний список University Impact Rankings.

Ужгородський національний університет суттєво підвищив свої позиції та увійшов у тисячу кращих університетів світу: посідає 801–1000 позицію та має

54.3 бала. До порівняння, у 2022 році університет отримав 50.9 бала загального рейтингу. Таким чином, у 2023 році УжНУ обіймає чільне 3-6 місце серед 33 українських вишів.

За окремими цілями сталого розвитку УжНУ взагалі увійшов у перелік 2040% кращих університетів світу, зокрема: Мир та справедливість – 201-300 позиція серед 1591 університету; Відновлювальна енергія – 401-600 позиція; Міцне здоров‘я та благополуччя – 601-800 позиція.

Одним з відомих міжнародних рейтингів, який складає Велика Британія, є **QS World University Rankings**. Це – глобальне дослідження закладів вищої освіти світового значення за показниками їхніх досягнень у галузі освіти й науки. Рейтинг оцінює навчальні заклади за такими показниками: активність і якість науково-дослідницької діяльності, думка роботодавців і кар'єрний потенціал, викладання та інтернаціоналізація. Для того, щоб брати участь у рейтингу, університет повинен пропонувати абітурієнтам широкі можливості навчання на бакалаврських, магістерських та післядипломних програмах.

У 2023 році Ужгородський національний університет включений до загального рейтингу Європи – **QS World University Rankings: Europe 2024,** участь в якому взяли 688 університетів. Наразі УжНУ знаходиться на 551-600 позиції у цьому світовому рейтингу. Серед 133 європейських університетів за рейтингом QS World University Rankings: Eastern Europe УжНУ посідає 81 позицію, а з-поміж 31 українського вишу – 12.

Найвищі відсотки Ужгородський національний університет отримав за показниками: співвідношення кількості студентів факультетів (51.5%), частка іноземних студентів (21.5%) та участь в міжнародних обмінах (16.7%). Серед інших критеріїв оцінювання були й такі: академічна репутація, результати працевлаштування, репутація серед роботодавців, кількість цитувань на одну статтю, кількість публікацій на факультеті, частка іноземних співробітників, міжнародна дослідницька мережа та сталість розвитку.

У 2023 році до ранжування комплексного та популярного **світового рейтингу U-Multirank,** який вимірює якість освіти, допущено 2202 університети з 96 країн світу. U-Multirank – це незалежний рейтинг, підготовлений за фінансування програми Erasmus і Європейської Комісії. Методика рейтингу полягає у порівнянні результатів діяльності університетів за п‘ятьма напрямами: викладання і навчання, дослідження, трансфер знань, міжнародна спрямованість, регіональна спрямованість.

Вагому більшість становлять європейські університети (1103). Цього року до рейтингу включено 93 українські заклади вищої освіти, що надало вітчизняним

вишам можливість порівняти свої показники з іноземними університетами. Ужгородський національний університет посів 18 місце серед 93 українських закладів вищої освіти у загальній таблиці рейтингу.

Найвищу оцінку УжНУ отримав у рубриці «Викладання/навчання» за часткою випускників бакалаврату та магістратури. Також високу сходинку Ужгородський національний університет посідає за напрямом ―Міжнародна орієнтація‖ завдяки високому показнику спільних наукових міжнародних публікацій. За критеріями якості цього рейтингу для УжНУ пріоритетним є активізація напряму діяльності, який стосується дослідження, а саме кількості наукових цитувань та публікацій.

Щодо **GreenMetric World University Rankings** УжНУ зайняв серед українських університетів високе 8 місце із 19 університетів, які потрапили до рейтингу. Для порівняння, у 2022 році УжНУ отримав 9 місце із 17 українських вишів, отже, позиція університету покращилася. GreenMetric – всесвітній рейтинг ―екологічних‖ університетів світу. Цьогоріч у рейтингу GreenMetric World University Rankings взяли участь 1183 виші з понад 80 країн світу. Рейтинг оцінює діяльність університетів за показниками сталого розвитку: інфраструктура, енергетика та зміна клімату, управління водними ресурсами, поводження з відходами, транспорт, екологічна освіта й наукові дослідження. Найвищу оцінку наш університет посів у категоріях «Енергетика та зміна клімату», «Транспорт» та «Екологічна освіта й наукові дослідження». За останнім показником Ужгородський національний університет входить до п‘ятірки кращих в Україні.

5.3. Міжнародна академічна мобільність студентів та викладачів

У 2023 році ДВНЗ «УжНУ» продовжував розвивати партнерство задля участі у **європейській програмі підтримки академічної мобільності Erasmus+.** Попри обмеження, пов‘язані із запровадженням воєнного стану, чимало наших студентів та науково-педагогічних працівників долучилися до цієї академічної програми, яка дозволяє забезпечити мобільність студентів та викладачів на основі стипендій, що надаються ЄС для покриття витрат на навчання й проживання. Відділом міжнародних зв‘язків систематично проводиться робота щодо розширення та зміцнення договірних відносин з європейськими університетами. Пророблена робота створила можливість безкоштовно навчатися або стажуватися/викладати у провідних європейських ЗВО для здобувачів вищої освіти усіх освітніх рівнів та науково-педагогічних працівників.

Діаграма 5.1

Академічна мобільність за програмою Erasmus+ у відсотковому співвідношенні (2015-2023 роки)

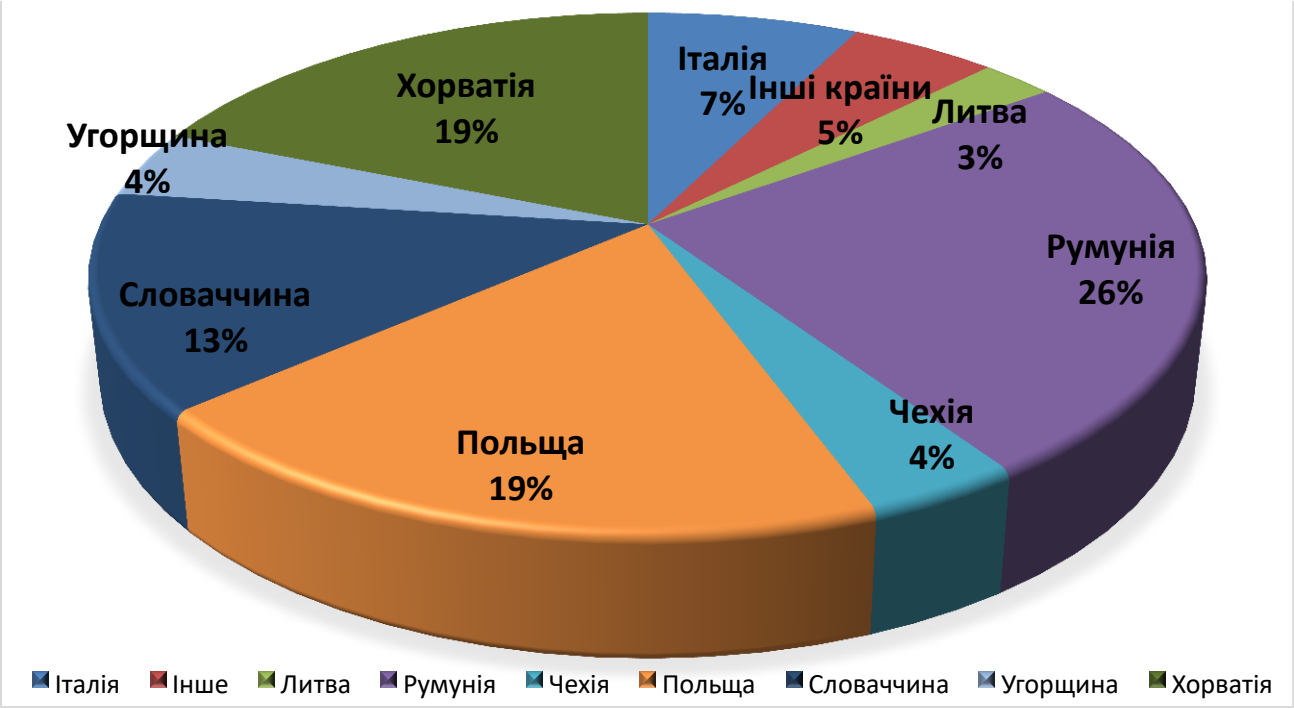

Діаграма 5.2

Академічна мобільність: факультети, що брали участь у програмі Erasmus+ (2015-2023 роки)

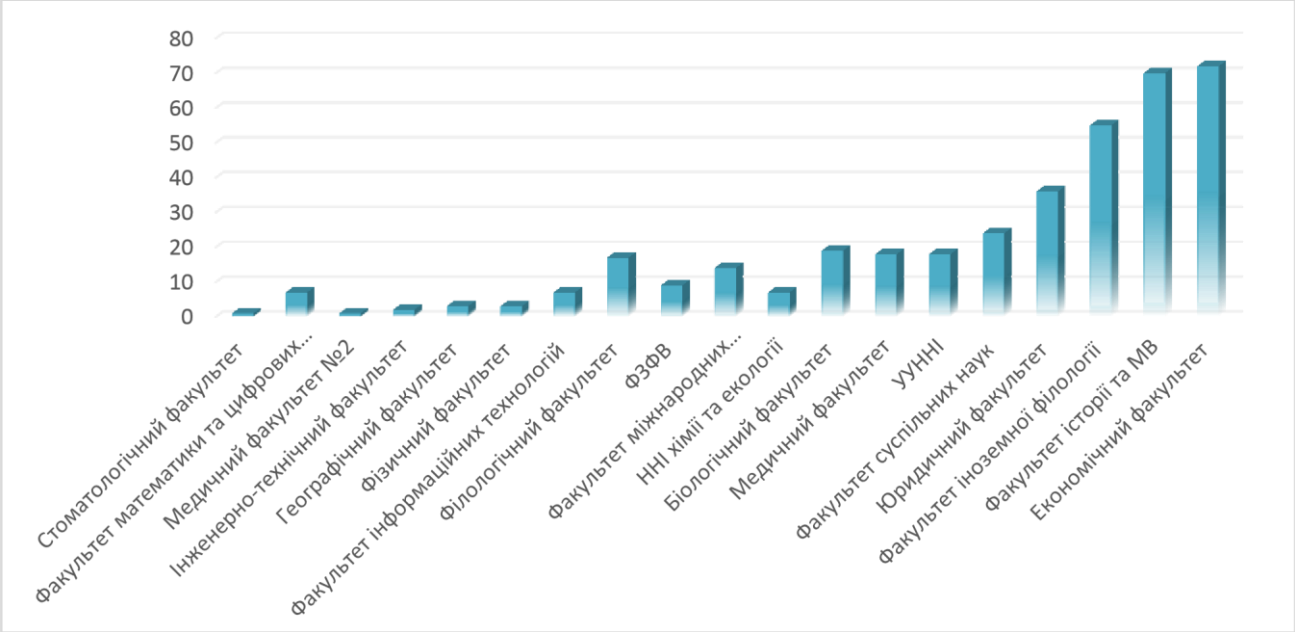

У 2023 році відділ міжнародних зв‘язків активно займався реалізацією проєктів за програмою **Erasmus+: Підтримка мобільності молоді.** Понад **чотири десятки студентів** різних спеціальностей мали можливість удосконалити свої soft-skills та обмінятися досвідом із молоддю європейських країн.

За програмою **Erasmus+ Youth Exchange** відбувся міжнародний обмін в рамках **проектів "Beyong the Borders" та "Cultural Crossover", "Lens towards the future", "Zoom in Zoom out", "Futurize: youth shaping tomorrow".** Реалізація проєктів мала на меті вдосконалення навичок розмовної англійської мови та поповнення мультикультурних знань. Завдяки вищезгаданим молодіжним проєктам виокремлюється важлива роль процесів євроінтеграції через систематичну популяризацію української культури та обмін міжкультурним досвідом серед молоді.

Найчисельнішу кількість стипендій для семестрового навчання в рамках програми Erasmus+ УжНУ виграв разом з Університетом м. Пітешть (Румунія), Осієцьким університетом імені Йосипа Юрая Штросмаєра (Хорватія), Загребським університетом (Хорватія), Дармштадтським університетом (Німеччина), Університетом м. Євле (Швеція), Трнавським університетом (Словаччина) та ін. Це дало змогу десяткам студентів факультету *іноземної філології, економічного факультету, факультету історії та міжнародних відносин, юридичного факультету, філологічного факультету, біологічного факультету та факультету інформаційних технологій* стажуватись за кордоном.

Відповідно до програми Міністерства освіти Словацької Республіки та Міністерства освіти і науки України про співробітництво та обміни дев'ять студентів УжНУ протягом семестру навчалися у Пряшівському університеті та Університеті ім. Я.А. Коменського у Братиславі.

Вже систематичним стало **семестрове навчання студентів та навчання за програмами подвійних дипломів**. Продовжилась активна співпраця в рамках попередньо укладених договорів з Поморською академією в Слупську (Польща), Кошицьким університетом імені Павла Йозефа Шафарика (Словаччина), Вищою школою економіки та менеджменту публічного управління у Братиславі (Словаччина), Економічним університетом у Братиславі (Словаччнина) та розпочалася нова співпраця з двома зарубіжними партнерами. На основі укладеної угоди про співпрацю в **рамках програми подвійних дипломів з Університетом Л'Аквіла (Італія) студенти-магістри спеціальності "Прикладна математика" та "Системний аналіз"** мають змогу вже другий рік поспіль навчатись одночасно у двох університетах – в Україні та Італії. Цього року можливістю скористались 6 студентів факультету **математики та цифрових технологій.** У Поморській академії в Слупську (Польща) за програмою подвійного диплому впродовж року навчалося **десятеро студентів-магістрів факультету історії та міжнародних відносин.**

Активно продовжувалися партнерські відносини із чеськими установами. Продовжувався академічний обмін студентів з **Університетом у м. ГрадецьКралове, Університетом у м. Пардубіце та Карловим університетом у м. Прага.**

Студенти **іноземної філології** взяли участь у міжнародній студентській конференції у м.Бая-Маре, шестеро студентів факультету **здоров'я та фізичного виховання** виступили на міжнародній студентській конференції у Словаччині (м.Михайлівці), 15 студентів **УУННІ** відвідали навчальнопізнавальні лекції в Єврокомісії та Європарламенті (м. Брюссель, Бельгія), студенти **географічного** факультету на основі договору з Варшавською політехнікою взяли участь у літній школі геоматики та аеронавігаційної техніки у Польщі, 8 студенток спеціальності ―Словянські мови та літератури‖ взяли участь у літній школі на Філософському факультеті Університету ім. Я.А. Коменського у Братиславі, у літній школі журналістики ―Summer School of Journalism‖ студентка **філологічного факультету** переймала досвід в Чеській Республіці**.**

На основі **договору про співпрацю з Дармштадтським університетом прикладних наук** представниця **факультету міжнародних економічних відносин** взяла участь в Міжнародному літньому університеті – 2023 в

Німеччині. Під час стажування студентка досліджувала питання економіки чистої зеленої енергії, національні та міжнародні політичні цілі, технології та економічні шляхи переходу тощо.

Однією з реалізованих спільних ініціатив з **британським партнером – Університетом Центрального Ланкаширу** стали академічні курси англійської мови. З метою вдосконалення навичок володіння іноземною мовою, завдяки інтерактивним методам навчання, впродовж двох тижнів **18 студенток** переважної більшості факультетів стажувалися у філії університету на **Кіпрі.**

У 2023 році науковці та науково-педагогічні працівники УжНУ також співпрацювали із закордонними колегами, проводили наукові дослідження, підвищували кваліфікацію у рамках **Національної стипендійної програми Словацької Республіки (SAIA), Joint Excellence in Science and Humanities, Вишеградської стипендійної програми, DAAD, Erasmus+, PROM** та інші.

Серед прикладів варто зазначити:

В рамках Національної стипендійної програми підтримки мобільності студентів, аспірантів, викладачів, дослідників та митців (SAIA) здійснюються такі наукові дослідження: «Оцінка біокумуляції деяких важких металів і радіонуклідів в аборигенних представниках іхтіофауни транскордонних річок (Україна-Словаччина)», «Екологічно чисті Ag-провідні тверді електроліти для новітніх систем зберігання енергії» на базі Пряшівського університету, «Європеїзація адміністративного права України» на базі Трнавського університету, «Принципи сімейного права та особливості дії принципу найкращих інтересів дитини в надзвичайних ситуаціях» і «Трансформація публічної влади в умовах війни» на базі університету ім. Коменського в м.

Братислава (Словацька Республіка).

Успішно проведено дослідження в рамках наукового проєкту APVV-200528 (Projekt podpory vyskumu a vyvoja) «Нові напівпровідники і каталізатори для виробництва зеленого водню» (Novel semiconductors and catalysts for production of green hydrogen) на базі Інституту фізики Університету П.Й. Шафарика м. Кошице (Словацька Республіка), зокрема проведені дослідження поверхневих наноструктур аморфних напівпровідникових плівок при опроміненні електронним пучком, впливу електронного опромінення на поверхню та властивості аморфних напівпровідникових плівок. Також були виконані дослідження електронно-індукованого поверхневого потенціалу в аморфних напівпровідникових плівках системи Ge-Se.

В університеті Матея Бала м. Банська Бистриця (Словаччина) пройдено наукове стажування та опубліковано статті на тему: «Історія грецької католицької церкви в період Чехословаччини (1918-1945)». У Пряшівському університеті триває стажування, присвячене висвітленню впливу російськоукраїнської війни на соціально-політичні процеси в Словацькій Республіці.

На базі Технічного університету м. Кошице реалізовувався проєкт Уряду Словацької Республіки ID 1041/2022, в результаті якого отримано нові знання у галузі застосування IT на транспорті для підтримки процесів прийняття рішень, аналізу і оцінки кібербезпеки та захисту інформації.

Проведено наукове дослідження з проблеми сталого розвитку довкілля у Політехнічному університеті Коїмбри (Португалія).

Здійснюється наукове стажування на базі Мадейрського університету, а саме Центру наукових досліджень, технологічного розвитку та інновацій MARE/ARDITI Center for Marine and Environmental Sciences (Португалія), тематикою якого є проблеми глобальних змін клімату. В ході стажування організовано тренінги, воркшопи, проведено конференції та підготовлено наукові публікації.

Відбулася низка стажувань та закордонних відряджень у рамках вагомого міжнародного проєкту «Розширення можливостей високих технологій для закладів вищої освіти» (Skills2Scale), який спрямований на розробку та впровадження передових інноваційних та підприємницьких освітніх програм, які надають студентам можливість розвивати й запускати власні підприємства та стартапи в технологічному просторі Beyond 5G.

Здійснюється науково-педагогічне стажування за економічною спеціальністю в Оксфордському університеті (Велика Британія), за медичним напрямом на базі ТОВ «Regartis» в м. Прага (Чеська Республіка) в Нью-

Йоркському університеті та м. Бостон (США), Університеті Манітоби м. Вінніпег (Канада).

Здійснено науково-педагогічне стажування **з методів і підходів викладання інтенсивного та семестрового навчальних курсів німецької мови у мовному центрі Дармштадтського технічного університету.** В рамках грантової міжнародної програми професійного розвитку викладачів англійської мови «Professional Development for Instructors of Preservice Teachers» відбулося стажування в Гантерському коледжі, Колумбійському університеті, Міському університеті Нью-Йорка та Педагогічному коледжі Колумбійського університету (США). Реалізовано стажування в Ганноверському університеті ім. Лейбніца (Німеччина) в рамках тренінгового курсу «Менеджмент інтернаціоналізації та німецько-українське академічне співробітництво 2022/2023» в рамках стипендійної програми DAAD. Відбулося мовне стажування в Університеті ім. Альдо Моро м. Барі (Італія) та м. Мадрид
(Іспанія).

За програмою Erasmus+ у 2023 р. здійснено науково-педагогічні стажування у Політехнічному університеті м. Пожега та Осієцькому університеті ім. Йосипа Юрая Штросмайєра (Хорватія) – представників економічного факультету; в Університеті м. Пітешть (Румунія) – представників факультету іноземної філології, Університеті св.Кирила та Мефодія у Трнаві (Словаччина) та Університеті м. Фоджа (Італія) – представників факультету історії та міжнародних відносин, Університеті м. Орадея (Румунія) – представників факультету міжнародних економічних відносин, Університеті м. Пізи – представників юридичного факультету та ін.

За звітний період відділом міжнародних зв‘язків зафіксовано **640 закордонних відряджень студентів, аспірантів, науково-педагогічних та наукових працівників: 395 – науково-педагогічних та наукових працівників, 245 – студентів та аспірантів**. Відрядження здійснювались до партнерських установ таких країн: Словацька Республіка – 201, Польща – 102, Угорщина – 98, Румунія – 63, Чеська Республіка – 27, Хорватія – 21, Німеччина – 14, Кіпр – 19, Австрія – 6, Італія – 10, Іспанія – 8, Молдова – 8, Латвія – 7, Велика Британія – 7, Австрія – 6, Ірландія – 5, Португалія – 5, Швеція – 4,

Швейцарія – 4, Литва – 4, Сербія – 4, Словенія – 4, США – 3, Фінляндія – 3, Норвегія – 3, Франція – 2, Бельгія – 2, Канада – 2, Марокко – 2, Узбекистан – 2, по одному відрядженню: Болгарія, Ізраїль, Нідерланди, Туреччина, Мальта, Південна Корея, Данія, Естонія, Єгипет, ПАР.

Різні форми академічної мобільності та наукової роботи здійснювалися у дистанційному форматі.

Діаграма 5.3

Закордонні відрядження до партнерських установ у 2023 році:

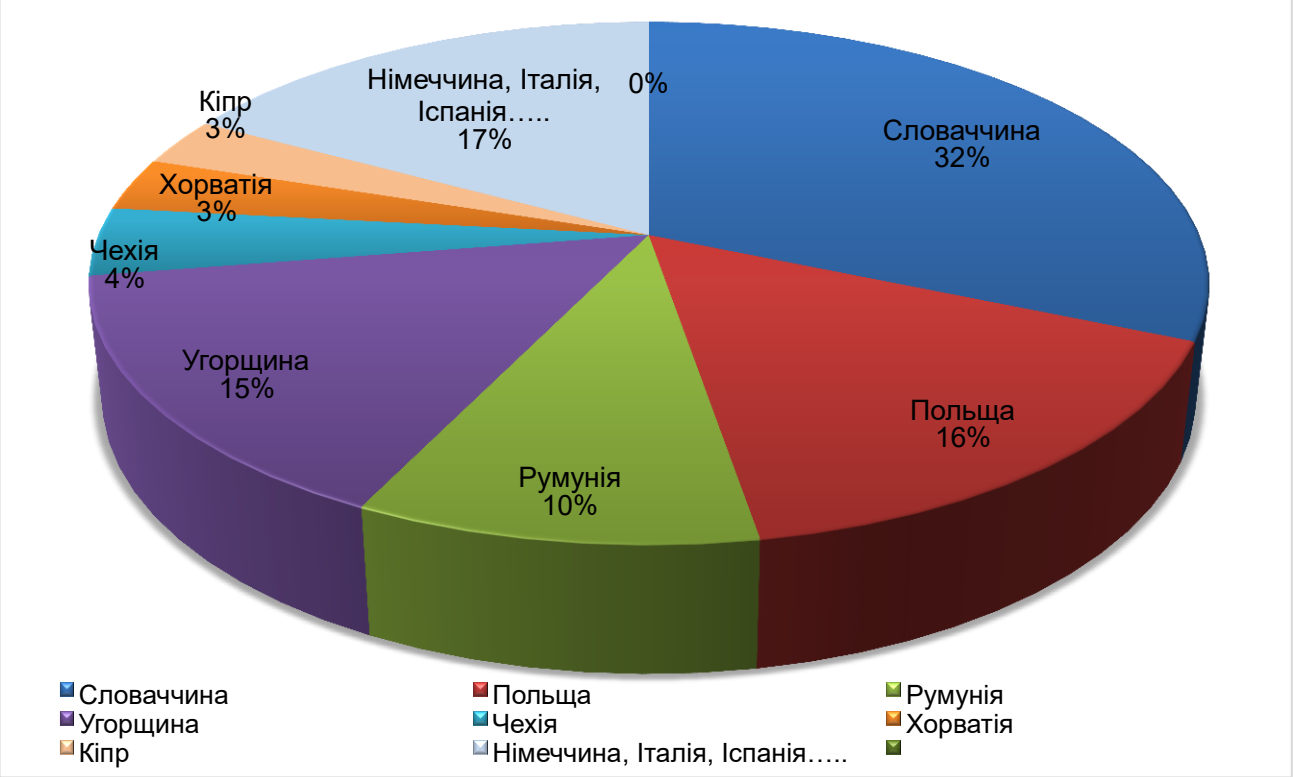

Діаграма 5.4

Академічна мобільність студентів, аспірантів, науково-педагогічних та наукових працівників у 2023 році:

5.4. Прийом іноземних делегацій. Іноземці як учасники академічної мобільності

В рамках програми Erasmus+ в ДВНЗ «УжНУ» також пройшли стажування та обмінялись досвідом іноземні фахівці, зокрема Мирослава Шкода, Томаш Ленгєлфалуші – викладачі **Дубницького технологічного інституту**, Стефан Іжак – викладач **Університету св. Кирила і Мефодія у м. Трнава**, Ян Булеца – доцент кафедри фінансів, заступник декана економічного факультету **Кошицького технічного університету (Словацька Республіка).**

З метою підвищення якості надання освітніх послуг в університеті до читання лекцій постійно залучаються іноземні фахівці. Лекції для наших студентів прочитали лектори: Ден Вітмен, професор кафедри міжнародних відносин **Університету Джорджа Вашингтона (США**), Марк Ремптон і Шон В. Флемінг, **професори Університету штату Орегон (США**) та ряд інших представників **Асоціації міст-побратимів Корваліс-Ужгород.**

Упродовж року було проведено також ряд семінарів і зустрічей, а саме: з Томашем Захаром, науковим співробітником **Археологічного музею в м. Франкфурт (Німеччина),** Енріко Албанезі, доцентом **університету Генуї (Італія)**, Наталією Марадик та Міхалом Цірнером – викладачами **Пряшівського університету (Словацька Республіка).**

На базі нашого університету було організовано та проведено **Літню школу «Справи ЄС та лідерство проєктів»** директором **Steinbeis Transfer Managment (Німеччина)**

Юргеном Райцнером, «круглий стіл» з Деніелом Дж. Епстейном, викладачем з факультету державного управління **Гарвардського університету (США)** та відкрита лекція для студентів, а також семінар із соціальної роботи, послуг раннього втручання та спеціальної педагогіки представниками Центру для дітей та сім‘ї **ГО «Тененет» (Словацька Республіка).**

З метою розвитку міжнародної співпраці та налагодження зв‘язків ДВНЗ «УжНУ» відвідали: Джейн Харш Кумар, **Надзвичайний і Повноважний Посол Індії в Україні**, Збігнєв Войцеховський, **віцемаршалок Люблінського воєводства**, Радослав Добровольський, **професор, ректор Університету Марії Кюрі-Склодовської,** Кшиштоф Шиманович, **директор Інституту образотворчого мистецтва УМСК (Польща),** Мирослав Кастран, **Надзвичайний та Повноважний Посол України в Словаччині,** Александр Віктор МІКУЛА, дипломат, Надзвичайний і Повноважний Посол Румунії в Україні, Міхал Галер, **депутат Європарламенту** та ін.

5.5. Надання освітніх послуг іноземцям

Підготовка іноземних громадян в Ужгородському національному університеті здійснюється українською та англійською мовами, зокрема останньою для студентів спеціальностей «Лікувальна справа», «Медицина», «Міжнародні економічні відносини», «Комп‘ютерна інженерія».

У червні 2023 року навчання в УжНУ завершили **217 іноземних громадян,** отримавши дипломи державного взірця. Водночас за сприяння Українського державного центру міжнародної освіти МОН України протягом звітного періоду було оформлено **понад 100 запрошень** для іноземних громадян для навчання на першому курсі, підготовчому відділенні та у інернатурі. Станом на 31 грудня 2023 року на перший курс навчання у 2023-2024 навчальному році було зараховано 23 абітурієнти.

На жаль, в умовах повномасштабної агресії росії проти України частина студентів з числа іноземних громадян перевелися для здобуття освіти в університети інших держав, де не існує загроз їх життю та безпеці або ж не обрали для навчання заклади вищої освіти України через безпекові загрози, негативні інформаційні наративи, які поширюються у ЗМІ, соціальних мережах багатьої зарубіжних країн. Водночас потрібно констатувати, що Ужгородському національному університету вдалося зберегти основний контингент здобувачів освіти іноземців та осіб без громадянства завдяки запровадженню гібридного формату навчання для студентів різних спеціальностей та курсів, комунікації з студентами та їх батьками.

Організація освітнього процесу для цієї категорії студентів та слухачів в ДВНЗ «УжНУ» регламентується Наказом Президента України №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», наказом ректора №94/01-04 від 24.02.2022 року «Про організацію

освітнього процесу та роботу університету», наказом ректора №241/01-04 від 16.08.2023 року «Про організацію освітнього процесу у І-му семестрі 2023/2024 навчального року», які передбачають проведення навчання у гібридному форматі, тобто у форматі аудиторного навчання для студентів спеціальностей, які потребують очної практичної підготовки, гібридному – для студентів спеціальностей, де частину занять можна провести за допомогою онлайн чи дистанційних технологій.

Моніторинг настроїв серед студентів-іноземців засвідчує, що вони готові повернутися до навчання в Ужгород, проте їх приїзд в Україну ускладнений через порушену логістику та проблеми з отриманням віз сусідніх держав-членів Шенгенської зони. Для допомоги студентам, які мають намір повернутися до аудиторного навчання в університеті, відділом по роботі з іноземними студентами були проведені консультації з посольствами України, Румунії, Угорщини, Словаччини щодо надання практичної допомоги в отриманні шенгенських віз, що позитивно вплинуло на процес повернення частини студентів.

Порушена логістика та безпекові виклики не дозволили провести потужну вступну компанію у 2023 році: у підсумку з 15 липня до 15 грудня 2023 р. на **навчання на перший курс** було зараховано **23 іноземців**. Можливість самостійно визначати початок навчального року для студентів з числа іноземних громадян, досягнення попередніх домовленостей про використання для набору іноземних студентів онлайн-платформи Dream Apply дає підстави вважати, що УжНУ вдасться збільшити кількість студентів-вже весною 2024 року. Слід зазначити, що восени 2023 року значну кількість іноземних студентів поновлено в Ужгородському національному університеті в порядку переведення з інших університетів України.

Таким чином, станом на 31 грудня 2023 року в університеті загалом освітні послуги отримували **1087 іноземних громадянина, 40 здобувачів освітнього ступеня «бакалавр», 1004 здобувачів освітнього ступеня «магістр»**, **13 аспірантів, 24 клінічних ординаторів, 3 інтерни та 3 слухачі підготовчого відділення**. Для порівняння: восени 2014 року в УжНУ навчалися 397 осіб з іноземним громадянством, а в попередні роки ця кількість не перевищувала 25 осіб.

Більшість іноземних студентів є громадянами **Індії – 844 особи**. Також в УжНУ навчаються громадяни **Нігерії**, **Йорданії, Ізраілю, Бангладеш, Гани, Камеруну, Мальдівів, Зімбабве, Австрії, Чехії, Словаччини, Угорщини, Польщі, Великої Британії, США** та інших країн. Студентський актив представлений вихідцями з **39 країн світу**. Простежується тенденція до зростання кількості іноземців із розвинутих держав, що входять до системи ОЕСР: якщо в 2022 році таких було 63 особи, то через рік – 73.

Найбільш популярним серед іноземців є навчання на медичному №2, стоматологічному, інженерно-технічному факультетах, факультеті міжнародних економічних відносин, юридичному факультеті, у клінічній ординатурі та інтернатурі.

Підсумовуючи вищенаведене, можемо констатувати, що завдяки роботі, яка проводилась керівництвом університету та відділом роботи з іноземними студентами, незважаючи на безпекові виклики, зумовлені повномасштабною агресією російської федерації вдалося зберегти основний контингент студентівіноземців та апробувати оновлену логістику проведення вступної кампанії для цієї категорії здобувачів освіти.

Таблиця 5.1 **Кількість іноземних громадян**

в ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

(2015–2023 рр., по факультетах)

(осіб)

Факультети	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Економічний факультет	1	1		2	4	5	10	5	2
Інженернотехнічний факультет	3	6	18	28	28	17	24	23	17
Медичний факультет	416	91	63	93	74	53	29	7	5
Медичний факультет № 2		529	908	1222	1361	1437	1599	1455	934
Стоматологічний факультет	13	30	99	182	121	122	75	53	57
Факультет інформаційних технологій			1			1	15		
Факультет міжнародних економічних відносин	2	3	4	10	16	17	2	17	11
Філологічний факультет				1	1	1	1	1	1
Факультет суспільних наук	3	3			2	3	2	2	2

Факультет іноземної філології									2
Юридичний факультет	7	5	5	5	3	3	7	11	9
Біологічний факультет								1	
Факультет здоров‘я та фізичного виховання				4	3	2	1	1	1
Факультет історії та міжнародних відносин					1	2	7	1	
Українськоугорський навчальнонауковий інститут						2	2	2	3
Факультет післядипломної освіти						59	76	57	43
Разом	**448**	**672**	**1105**	**1547**	**1615**	**1724**	**1857**	**1644**	**1087**

Діаграма 5.5 **Контингент іноземних студентів по факультетах станом на 31 грудня 2023 року**

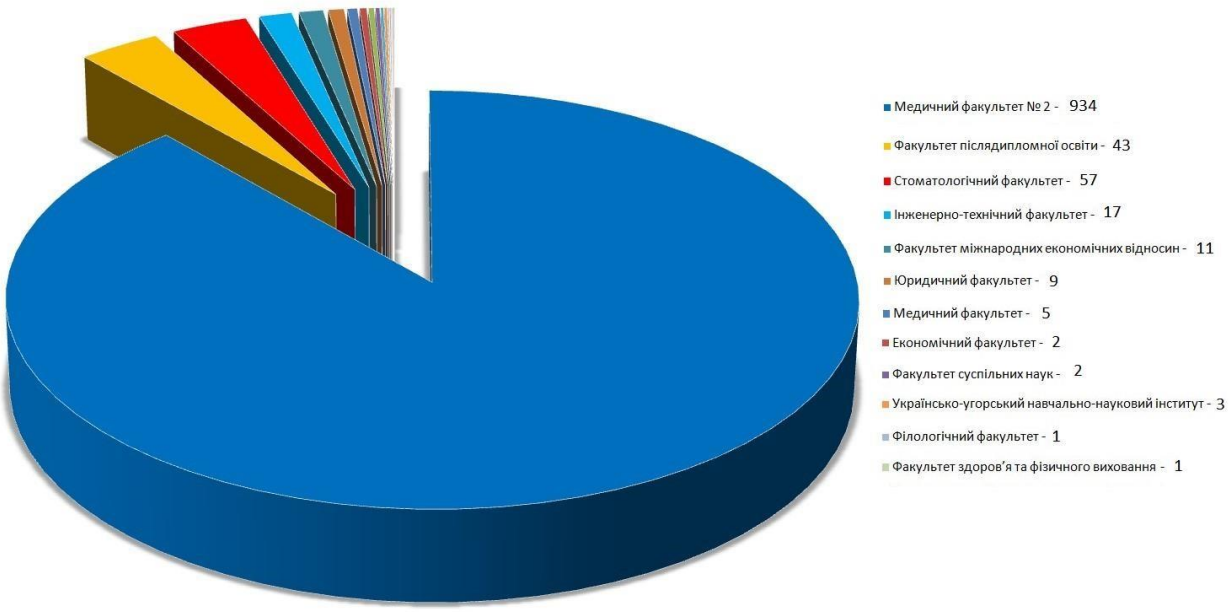

Таблиця 5.2 **Кількість іноземних громадян**

в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (у розрізі країн)

Країна	**Кількість, осіб**
Індія	844
Нігерія	67
Йорданія	29
Гана	5
Палестина	11
Бангладеш	6
Угорщина	16
Словацька Республіка	19
Ізраїль	6
Зімбабве	4
Росія	6
Єгипет	4
Чеська Республіка	7
Великобританія	9
Марокко	4
Польща	10
Сирія	4
Камерун	4
Пакистан	3

Кенія	2
Непал	3
ОБГ	2
Туреччина	1
Азербайджан	2
Ірак	2
Казахстан	1
Намібія	2
ПАР	1
Вірменія	1
Грузія	1
Еквадор	1
Есватіні	1
Ірландія	1
Італія	1
Ліван	1
Лівія	1
Нідерланди	1
США	3
Сьєрра-Леоне	1
Загальна кількість	**1087**

5.6. Основні міжнародні проєкти, реалізація яких здійснювалася у 2023 році

У 2023 році стартував успішно виграний проєкт «**Європеїзація публічного права України: методи, рушії та впливи» /EPLU/101127562 Модуль Жан Моне.**

Загальна мета*:* дослідження та навчання методів, чинників та впливів європеїзації українського публічного права як ключового напряму його розвитку.

Завдання проєкту: 1) дослідження: впровадження кращих європейських практик забезпечення конституційного та парламентського контролю за діяльністю влади та запобігання корупції в публічному управлінні; імплементація принципів Європейського адміністративного простору в адміністративне право України та практику державного управління: методи, рушії та впливи; виклики, які постають перед Україною, в рамках європеїзації публічного права в різних сферах і напрямах; побудова концептуальної моделі європеїзації публічного права з урахуванням досвіду країн, що стали членами ЄС при його створенні, на певних етапах розширення, та України, яка тільки намагається приєднатися до співдружності; 2) впровадження курсу

«Європеїзація публічного права» у навчальний процес аспірантів юридичного факультету УжНУ; 3) поширення інформації про європеїзацію серед державних службовців шляхом включення окремих питань європеїзації публічного права до курсів підвищення кваліфікації державних службовців Центру підвищення кваліфікації державних службовців Ужгородського національного університету; 4) сприяння видання наукової та навчальної літератури з питань європеїзації публічного права та поширення інформації про відповідні процеси серед громадськості.

Координацію проєкту здійснює юридичний факультет, грант ЄС – 11.500,00 євро.

За програмою Erasmus+, напрям Жан Моне, здійснювалася також реалізація проєкту **«Транскарпатський центр Жана Моне з дослідження європейських стратегій розвитку»**. Основною метою є створення і функціонування в Ужгородському національному університеті

Транскарпатського центру Жана Моне з дослідження європейських стратегій розвитку. Впродовж реалізації проєкту серед важливих заходів у 2023 році відбулись на базі зазначеного центру:

- Зимова та Літня онлайн-школи з навчального курсу «Україна на шляху до євроатлантичної спільноти»;
- Вебінар «Міжнародна академічна мобільність студентів як чинник розширення двосторонньої співпраці з сусідніми країнами-членами ЄС». На вебінарі розповіли про різноманітні міжнародні можливості, які відкриті для ужнівців. Зокрема, студенти дізналися, де знайти актуальну інформацію щодо стажування та навчання за кордоном, хто може брати участь у академічній мобільності, як виграти грант для навчання, як правильно написати мотиваційний лист, роль рівня володіння англійською мовою для реалізації навчання в іноземному виші та багато іншого;
- Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Європейські стратегії розвитку: досвід для України» Захід присвячено висвітленню теоретичних і практичних результатів дослідження європейських стратегій розвитку. До участі в роботі конференції долучилися науковці, викладачі вищих навчальних закладів, докторанти, аспіранти, студенти;
- Третя літня онлайн-школа з навчального курсу «Імміграція і транснаціоналізм: досвід ЄС» на тему «Сучасні міграційно-демографічні процеси в Україні та країнах ЄС: нові загрози та виклики в умовах війни.

У 2023 році членами команди проєкту опубліковано три навчальні посібники, дидактичні матеріали, монографію.

Координацію проєкту здійснював науково-навчальний інститут євроінтеграційних досліджень, грант ЄС – 99.146,00 євро.

В рамках програми Європейського Союзу Erasmus+ KA2 (Cooperation Partnerships) здійснювалась реалізація проєкту **«Підтримка системи вищої освіти в контексті пом'якшення наслідків зміни клімату через регіональний рівень вуглецевого сліду, спричиненого виробництвом, будівництвом та організаціями»**. Проєкт реалізовується в партнерстві з Технічним університетом в Кошице (Словаччина), Технічним університетом Клуж-Напока (Румунія) та Університетом Аліканте (Іспанія). Метою проєкту є підвищення якості освіти щодо боротьби зі зміною клімату в університетах Східної, Центральної та Західної Європи. Передбачено створення освітнього курсу Hi-EduCarbon, спрямованого на визначення викидів та абсорбції парникових газів на рівні продукції – будівельних матеріалів та будівельних послуг; визначення викидів та абсорбції парникових газів на рівні продукції – споруд та будівель; визначення викидів та абсорбції парникових газів на рівні організації, мікрорайонів та міст.

Координацію проєкту здійснював центр міждисциплінарних наукових досліджень, грант ЄС – 34.795,00 євро.

Проєкт за напрямом «Розвиток потенціалу вищої освіти» програми Європейського Союзу Erasmus+ KA2 реалізовувався на базі кафедри журналістики. Назва проєкту: **«DESTIN – Журналістська освіта задля демократії в Україні: розробка стандартів, доброчесність та професіоналізм».** Основна мета проєкту − модернізація вищої журналістської освіти в Україні, інтернаціоналізація стандартів підготовки медіафахівців, налагодження довгострокової співпраці викладачів та експертів країнпартнерів, культивування європейських принципів вищої освіти і журналістської діяльності. У консорціумі спільно працюють науковці провідних українських вишів та університетів Великої Британії, Швеції, Австрії, Нідерландів, Польщі.

Координацію проєкту здійснювала кафедра журналістики, грант ЄС – 41.242,50 євро.

У 2023 році активно продовжувалась реалізації проєкту за підтримки Erasmus+ KA2 **«Інтеграція дуальної вищої освіти в Молдові та Україні».** Метою проєкту є інтеграція дуальної вищої освіти у країнах-партнерах, а також розвиток навичок працездатності, підвищення релевантності навчання студентів відповідно до потреб професійного світу, досягнення більшої економічної ефективності та соціальної інтеграції. Впродовж року спільно з вітчизняними та європейськими університетами-партнерами завершилася фаза обміну досвідом кращих практик реалізації дуальних програм у вищих навчальних закладах, етап напрацювання методичних підходів та

моделей дуальних освітніх програм, можливостей їх впровадження в навчальний процес.

Одним з етапів реалізації проєкту «Інтеграція вищої дуальної освіти в Молдові та Україні – COOPERA» стала розробка пропозицій і запровадження змін до законодавства та нормативних актів для адаптації дуальної вищої освіти в країнах-партнерах. Так, проєктна команда УжНУ, керівництво, представники навчальної частини, економічного факультету, центр кар‘єри УжНУ спільно з університетами-партнерами та представниками Міністерства освіти і науки України взяли участь у напрацюванні пропозицій та рекомендацій під час громадського обговорення проєкту Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти, партнерських національних семінарах та експертних проєктних воркшопах.

Результати такої проєктної роботи були враховані в затвердженому Положенні про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти (зареєстровано Міністерством юстиції України; наказ Міністерства освіти і науки України від 13 квітня 2023 року № 426).

Взаємодія із Федерацією роботодавців України, зустрічі представників проєкту від УжНУ і економічного факультету з партнерськими організаціями і міжнародними компаніями (провідними роботодавцями в регіоні) щодо можливостей впровадження елементів дуальної освіти при підготовці фахівців та залучення студентів до такого формату навчання стали основою роботи проєктної команди університету для врахування можливостей реалізації таких програм у вищій освіті та напрацювання рекомендаційних форм документів, форм, моделей та підходів до організації навчального процесу.

Безпосереднім результатом напрацювань попередніх етапів проєкту стало затвердження 16.11.23 р. рішенням Вченої ради УжНУ Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в ДВНЗ «УжНУ».

Координацію проєкту здійснює економічний факультет та центр кар'єри УжНУ, грант ЄС – 102.035,00 євро.

У 2023 році науково-педагогічні працівники УжНУ продовжили роботу в рамках проєкту **«Безпечний та інклюзивний кордон між Словаччиною та Україною – SIBSU»,** який реалізовується за підтримки гранту ЄЕЗ та **Норвезького механізму**. Партнери проєкту: Чопський прикордонний загін Західного регіонального управління ДПСУ; Словацька асоціація міжнародної політики (SFPA): Громадська організація «Центр стратегічного партнерства»; Норвезька GovTech компанія Apenhet AS. Метою проєкту було сприяти обміну передовим досвідом між прикордонною поліцією та митними службами Словаччини та України, а також дослідити перспективи

поглиблення інтегрованого управління кордоном, підвищуючи обізнаність громадськості та розуміння роботи прикордонних служб у регіоні прикордонних областей та муніципалітетів Словаччини та України. Проєкт спрямовано на передачу знань про вплив кордону на соціально-економічний розвиток прикордонних регіонів, а також можливості транскордонного співробітництва між місцевою та регіональною політикою і особами, які приймають рішення по обидва боки кордону. В результаті проєкту колективом авторів видано 10 полісі-пейперс і посібник українською, словацькою та англійською мовами.

Координацію проєкту здійснювала проректор з науково-педагогічної роботи Лендьел М.О.

У липні 2023 року стартував українсько-швейцарський проєкт технічної допомоги **«Розвиток медичної освіти».** Донор проєкту – Швейцарська агенція з розвитку і співробітництва (ШАРС) Федерального департаменту закордонних справ Швейцарії, представлена в Україні Швейцарським бюро співробітництва (ШБС). ШАРС є керівним органом з впровадження проєкту.

Загальна мета проєкту – підвищення якості охорони здоров'я, особливо на рівні первинної ланки медичної допомоги, завдяки кращій медичній та управлінській освіті. У результаті надавачі первинної медичної допомоги стануть компетентнішими, вмотивованішими до професійного розвитку й надання орієнтованих на пацієнта і безпечних медичних послуг.

Очікувані результати проєкту: 1) Посилення потенціалу і можливостей медичних ЗВО (підготовка сімейних лікарів, сімейних медсестер та менеджерів), що забезпечує студенто-орієнтовану освіту вищої якості. Заходи в рамках першого результату здійснюватимуться у пілотних і партнерських закладах вищої освіти, які були обрані на конкурсних засадах; 2) Персонал закладів ПМД підвищує свою кваліфікацію та поліпшує навички командної роботи, тож користувачі мають більше довіри та задоволеності; 3) Створення сприятливого середовища для розробки політики та роботи над удосконаленням медичної освіти і розвитку системи охорони здоров'я. Освітяни, лікарі-практики та політики формують спільноту, що навчається, та адаптують передовий міжнародний досвід. ***Координацію проєкту здійснює доцент Девіняк О.Т.***

Студенти УжНУ взяли участь у міжнародному проєкті щодо глобальної міграції в рамках партнерства з Universidad del Azuay (Ecuador). Міжнародний віртуальний проєкт ***«Епістемології інклюзії крізь континенти та культури»*** («Epistemologies of Inclusion through Continents and Cultures») передбачав вісім зум-зустрічей, під час яких дискутували студенти з вищих навчальних закладів Аргентини, Еквадору,

Домініканської Республіки, Великобританії, Чехії та України. Метою проєкту стало представлення схеми встановлення міжкультурної глобальної комунікації, формування толеранції, поглиблення почуття відповідальності за дотримання соціальної справедливості у сьогоденні. Міжнародний віртуальний проєкт «Епістемології інклюзії крізь континенти та культури» сприяв виробленню здатності до витривалості та взаємодії наших студентів, дав можливість глибше осягнути поточні та майбутні виклики, пов‘язані з міграцією. Юнаки й дівчата отримали нові знання та навички через підсилення таких компетенцій, як: спілкування, співпраця, критичне мислення, креативність.

Координацію проєкту здійснювала проректор з науково-педагогічної роботи Лендьел М.О.

За підтримки міжнародного ініціативного фонду Конференції ректорів Дунайського регіону було профінансовано проєкт **«Транскордонне співробітництво закладів вищої освіти: теоретико-правові засади».** Головною метою проєкту стало дослідження транскордонного співробітництва закладів вищої освіти держав-членів ЄС та України. В рамках цього проєкту будуть напрацьовані рекомендації щодо подальшого вдосконалення українського законодавства із врахуванням норм європейського права, зокрема положень договорів Ради Європи і Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом щодо створення закладами вищої освіти європейського об‘єднання територіального співробітництва (ЄОТС).

Координацію проєкту здійснював декан юридичного факультету Лазур Я.В.

У серпні 2023 року отримав підтримку **міжнародного Вишеградського фонду проєкт «Європейська інтеграція України через кордони за допомогою держав Вишеградської групи».** Проєкт має на меті консолідувати представників європейських інституцій, політиків, представників органів державної влади і місцевого самоврядування, а також науковців задля поширення досвіду держав Вишеградської групи у сфері європейської інтеграції та ролі транскордонного співробітництва у цьому процесі. Також проєкт спрямований на запозичення Україною досвіду держав Вишеградської групи щодо європейської інтеграції, у тому числі і транскордонного співробітництва, яке може зіграти ключову роль у цьому процесі, як це було у випадку з державами Вишеградської групи.

Серед партнерів проєкту: Асоціація європейських прикордонних регіонів (Німеччина), Центральноєвропейська служба транскордонних ініціатив – Карпатія (Словачинна), Центральноєвропейська служба транскордонних ініціатив (Угорщина), Пряшівський

університет (Словаччина), Технічний університет в Ліберці (Чехія), Академія бізнесу в Домброві Гурнічій (Польща).

Координацію проєкту здійснює декан юридичного факультету Лазур Я.В.

Наприкінці 2023 року надійшла відповідь про рішення профінансувати ще два проєкти Міжнародного Вишеградського фонду за участі Ужгородського національного університету, а саме: **«ChemHub-потужний науково-освітній UA-Visegrad інструмент для розвитку зелених підходів»** реалізовуватиметься на базі ННІ хімії та екології, проєкт **«Виклики та інтеграція українських біженців»** реалізовуватиметься на базі ННІ євроінтеграційних досліджень**.**

Успішними стали також два освітні проєкти у напрямі КА2:

ERASMUS+2023-1-RO01-KA220-HED-000154433 **«Гендер, цифровізація, екологічність: забезпечення стабільного майбутнього для всіх у Європі».** Зарубіжні партнери: Університет агрономічних наук і ветеринарної медицини в Бухаресті (Румунія), Політехнічний університет м. Бухарест (Румунія), Автономний університет Барселони (Іспанія), Університет Порту (Португалія).

Реалізовуватиметься на факультеті інформаційних технологій, координатор професор Мулеса О.Ю. Загальна сума гранту ЄС – 48.000,00 євро.

ERASMUS-EDU-2023-CBHE-STRAND-2 **«Переосмислення вищої освіти в цифровому контексті та інтеграція загальної інклюзивної та екологічної структури на основі найкращих практик та політичних рекомендацій ЄС»** RE-DIRECTION. Зарубіжні партнери: Міжнародний університет Karlshochschule (Німеччина), Партський університет (Греція), Університет в Горі (Грузія), Державний університет Іллії (Грузії) та ряд інших зарубіжних та українських партнерів.

Реалізовуватиметься на факультеті історії та міжнародних відносин, координатор – декан факультету Андрейко В.І. Загальна сума гранту ЄС – 29.988,00. євро.

Проєкти транскордонного співробітництва:

За програмою транскордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства **HU-SK-RO-UA 2014-2020** продовжилася реалізація проекту **«Нові енергетичні рішення у Карпатському регіоні»**. Склад партнерства: Обласна рада Саболч-Сатмар-Берег, Університет імені Штефана чел Маре в Сучаві, Кошицький технічний університет, Університет м. Ніредьгази. В рамках проєкту завершується робота з заповнення інформаційної та інституційної бази для забезпечення постійних освітніх курсів та практичної підтримки в галузі енергетичного менеджменту. Створено вебсайт проєкту. За весь період реалізації проєкту було проведено 6 тематичних 2-денних

воркшопів. Протягом періоду реалізації проєкту проведено 15 тренінгових сесій за участю студентів та викладачів університетів, експертів проєкту та представників місцевих громад. Здійснено закупівлю обладнання, передбаченого в рамках проєкту, для системи відновлюваної енергії у будівлі басейну ДВНЗ «УжНУ». Встановлено закуплене обладнання, завершено роботи з реконструкції системи опалення і підігріву води у басейні.

Координатор проєкту – проректор з науково-педагогічної роботи Рогач О.Я. Загальна сума гранту – 445 789 євро.

Продовжувалась реалізація транскордонного проєкту «**Впровадження нових стандартів та технологій хірургічного лікування захворювань центральної нервової системи в транскордонному регіоні**»
HUSKROUA/1901/8.2/0074. Ще у попередньому звітному році було закуплено сучасну систему нейронавігації Medtronic Stealth S8 та програмне забезпечення до неї. Ця нейронавігаційна система допомагає нейрохірургам повністю орієнтуватись, в якій ділянці мозку пацієнта він перебуває за даними попередньо виконаних обстежень МРТ, КТ та інших нейровізуалізаційних знімків. Також у рамках проєкту проведено професійні тренінги для нейрохірургів та видано наукову публікацію спільно з фахівцями Дебреценського університету.

Координатор проєкту – ректор Смоланка В.І. Загальна сума гранту – 458 023,14 євро.

Впродовж 2023 року продовжувалось виконання проєкту **«Карпатський зоряний шлях»** HUSKROUA/1901/6.1/0044 в рамках Програми транскордонного співробітництва ЄІС «Угорщина-Словаччина-РумуніяУкраїна» 2014-2020. Цей проєкт спрямований на проблему світлового забруднення. Географічно він орієнтований на 3 національні парки та їх околиці. У цих районах рівень світлового забруднення є відносно низьким, тож є шанс використати їх як хороший приклад для промоції переваг життя під природним нічним небом, кращого розуміння кореляції між засвіченням нічного неба та його впливом на людський організм і навколишнє середовище. Одним з важливих результатів проєкту є надання місцевим органам влади, архітекторам та іншим зацікавленим сторонам рекомендацій щодо встановлення вуличного освітлення, яке б не створювало шкідливого світлового забруднення. В межах цього проєкту почав функціонувати Інформаційно-освітній центр.

Координатор проєкту – доцент Рейтій О.К. Загальна сума гранту – 103 189,31 євро.

Здійснювалася реалізація міжнародного проєкту **«Навколишнє середовище для майбутнього через наукову освіту»**
HUSKROUA/1901/6.1/0075. Проєкт мав на меті висвітлити стан навколишнього середовища (динаміку забруднення водойм, видову мінливість живих організмів у

водних та прибережних екосистемах) та необхідність спільного захисту річок у межах прикордонних територій (Стражське, Словаччина та Ужгород, Україна). Проведено воркшоп для учнів старших класів та вчителів, польовий тренінг для учнів старших класів. Розроблено посібник «Екологічні проблеми Закарпаття». Матеріали посібника для учнів та фотоматеріали про проведення польових досліджень розміщені на сайті. В рамках проєкту закуплено біологічний мікроскоп, стереомікроскоп, система вимірювання якості води (Vernier LabQuest 3) мобільну водну лабораторію, фотометр тощо.

Координатор проєкту – декан біологічного факультету Гасинець Я.С.

Загальна сума гранту – 81 385,8 євро.

Основними завданнями у 2024 році у сфері міжнародної співпраці та інтернаціоналізації освіти стане ініціювання та впровадження нових проєктів, які можуть бути підтриманими програмами Європейського Союзу, зокрема Interreg Next, Erasmus, Міжнародного Вишеградського фонду, британськими та іншими донорами. Це зумовлює потребу та водночас готовність інституціоналізувати в університеті проєктний офіс, який стане основою для системної підготовки та менеджменту міжнародних ініціатив. Це сприятиме підвищенню позицій УжНУ у міжнародних рейтингах, збільшенню частки залученого зовнішнього фінансування, а, отже, просування іміджу університету як регіонального лідера у сфері надання освітніх послуг, впровадження інституційних інновацій.

Іншим принциповим завданням ддя університету на наступний рік є оновлення форм та інструментів залучення іноземних здобувачів освіти, щокрема з використанням технологій онлайн-маркетингу та супроводу.